

non delicto, seu quæ facit ad defensionem innocentia, quod scilicet delictum ab inculpato non fuerit factum, etiam si minus fortis fuerit, excludit præsumptionem delicti: Hinc docent Interpretes, quod *Judex vigilare debeat pro defensione reorum*, sicuti egregius est textus in *l. 19. ff. de Pœn.* Ita & si ille hoc non fecerit, ædificet ad gehennam, & animam occidat. Hippol. de Marsil, *Conf. 39. n. 27. & seqq.*, Moller. *Const. Elect. 8. part. 4. num. 4. pag. 538.* Et quantumvis Judex exceptiones à reo omittas supplere non teneatur: Longè tamen aliter se res habet eò casu, quò agitur de defendendâ innocentia inquisiti, ob periculum sanguinis & innocentia favorem. Hippol. de Marsil. in *Pract. Crimin. §. Oportunè. n. 7. p. 384.* Vide Carpzov. *part. 1. qu. 33. n. 9. p. 197. Pract. Crimin.* ut proinde Judicis sit ex seipso, nemine licet defensionem petente, pro innocentia rei, ejusque defensione vigilare.

3. *Distinctio facienda est*; Vel enim præsumptiones adversus reum sunt evidentiores ad torturam, quàm ad defensionem? Vel præsumptiones rei pro defensione sunt clariores, ita ut accusatoris probationem quodammodo tollant. *Priore modo* locus datur torturæ, quòd fortior præsumptio sit contra reum & contra eum operetur torturam. Masc. *Vol. 2. Concl. 1314. n. 11. de Probat. fol. 630.* Menoch *lib. 1. qu. 36. & 92. de Præs. p. 120.* *Posteriore modo*, quòd evidentiores causæ sunt pro defensione rei, condemnatio ad torturam fieri non debet: quòd favorabilior sit causa defensionis, quàm condemnationis per *l. 47. ff. de O. & A. l. 125. ff. de R. I.* Hinc est insignis regula Juris: *Quomodo quædam indicia sunt pro Reo, quædam verò contra reum, tum semper in mitiorem absolutionis partem oportet inclinare.* Dubia enim, præsumptiva, & parùm concludens rei probatio tollit probationem accusatoris, ne ad torturam possit procedi. Adde quæ habet Menoch. *l. 1. qu. 89. n. 8. de Præsunt.* Et Farin. *l. 1. tit. 5. qu. 37. n. 57. Tom. I. Oper. Crimin. fol. 583.* Ubi docent: Quando indicia adsunt excusantia pro Reo, tum valde urgentia oportet esse ea, quæ contra eum ad torturæ effectum valere debent, ita ut indicia ab accusatore profecta multum superent indicia illa, quæ sunt pro defensione rei.

4. *Quòd si Judex dubitet, in quam partem inclinare, numquid torturam decernere, vel reum ab ea absolvere debeat, interim se è dubio, isto negotio expedire nequeat, tum prudentiores consulere. & juxta illorum consilium aut sententiam procedere tenetur, quia, uti egregie Zillettus d. conf. tradit: Et tum secundum jura & leges pronuncietur, cum ex prudentum consilio sententia fertur: Ob præsumptionem fortissimam, quam Jurisprudentes*

pro